

О. М. Пеленська, М. І. Мушинка

Кулець Іван Васильович

КУЛЕЦЬ Іван Васильович (24. 06. 1880, с. Холуєв, нині Вузлове Радехів. р-ну [Львів. обл.](#) – 11. 03. 1952, Прага) – живописець, скульптор і педагог. Навч. у Краків. АМ (1903–08; викл. В. Вайс, Й. Панькевич, Я. Станіславський). 1907 і 1908 дві фігуративні композиції К. оцінені сріб. медалями. 1910–11 – студійні подорожі по Зх. Європі, зокрема до Парижа, де познайомився з [О. Архипенком](#). Під час 1-ї світової війни був художником в австро-угор. армії. Один із засн. Укр. студії пластич. мистецтва у Празі: 1923–52 – проф. рисунку і малярства, 1932–52 – директор У творчості К. еволюціонував через імпресіонізм, символізм і кубізм до формування індивід. стилю, позначеного високим інтелектуал. рівнем та глибокою філософією. На картинах К. домінують локал. кольорові площини, часто розділені вираз. замкненими лініями, перевагу митець надає фігуратив. мотивам. Точно виражений індивідуал. характер має і його скульптурна творчість. Осн. техніки: олія на полотні та картоні, темпера, гуаш, акварель, комбінована, рисунки олівцем, цинкографія. 1924–38 – учасник мист. виставок у Парижі, Відні, Празі. Персон. – посмертні у Свиднику (1980), Меджилабірцях (1992; обидва – Словаччина). Студія К. 1939–45 була єдиним закладом у Чехії, де здобували вищу мист. освіту; перейменована на «Нар. академію» (1945–52). Серед учнів – [К. Антонович](#), [Є. Бісс](#), [Ю. Вовк](#), [П. Громницький](#), [С. Зарицька-Омельченко](#), [І. Іванець](#), [В. Касіян](#), [С. Колядинський](#), [М. Кричевський](#), [І. Лошак](#), [О. Лятуринська](#), [Г. Мазепа](#), [В. Хмелюк](#), [П. Холодний](#), [Я. Фартух-Філевич](#), [В. Цимбал](#). У картин. галереї Музею укр. культури у Свиднику зберігаються 228 творів (із них 95 – завершені картини і скульптури, а також етюди, графічні шкіци), 20 – у Нац. галереї у Празі.

Фотоілюстрації

Основні твори

живопис – «Автопортрет» (1910), «Утоплена» (1920-і рр.), «Букет» (1926), «Натюрморт» (1927), «Голова солдата», «У кафе», «Алегорія», «Гільйотина», «Модерна Голгофа», «Художник у майстерні», «Революція», «Симфонія Бетговена», «Доля», «Червоний півень», «Війна», «Мадонна страждання», «Продавщиця квітів», «Закохані», «Адам і Єва», «Жінка в синьому», «Незаміжня», «Біль», «Лідицька жінка» (1920–40-і рр.); графіка – запрошення до танцю на бал польс. легіонерів у Кракові (1913); екслібриси – Є. Цястоня, І. Саттлера, К. Вассермана, П. Поціна, І. Ламбуа (усі – 1920–40-і рр.); скульптури – «Голова солдата» (1930-і рр.), «Єврейська мудрість», «Голова Христа», «Сліпий», «Акт», «Голова» (усі – 1930–40-і рр.).

Рекомендована література

1. Мушинка М. Іван Кулець – визначний український маляр і педагог // Укр. календар. Варшава, 1980;
2. Іван Кулець: Каталог виставки. Пряшів, 1980;
3. М. М. Mudrak. The Ukrainian Studio of Plastic Arts in Prague and the Art of Ian Kulec // Art J. 1990. Vol. № 1;
4. Мушинка М. Українська мистецька школа професора Івана Кулеця у Празі (1932–1952) // Вісн. Львів. АМ. 1999. Вип. 10;
5. Пушкар Л. Творчий набуток Івана Кулеця у фондах Свидницького музею // ОМ. 2004. № 1;
6. Пеленська О. Український портрет на тлі Праги. Нью-Йорк; Прага, 2005.

Покликання на статтю:

Кулець Іван Васильович / О. М. Пеленська, М. І. Мушинка // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51205>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).